

Yurdakuler Muzaffer'in, Memurların tahsil müesseselerinde talebe olamayacaklarına dair 4007 sayılı Kanun ile bu kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki 4214 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Sosyal İşler Komisyonu raporu (2/105)

Milli Birlik Komitesi Başkanlığına

Memurların tahsil müesseselerinde talebe olamayacaklarına dair 4007 sayılı Kanun ile bu kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki 4214 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifimi gerekçesiyle birlikte ilişikte sunuyorum.

Gereğine emir ve müsaadelerini arz ederim.

25.10.1960

Yurdakuler Muzaffer

G E R E K Ç E

Memleketimizde-fakülte ve yüksek okul miktarı azdır. Ayrıca, talebe verilen burslar ve burs veren müesseseler de pek mahdut sayıdadır. Keza talebe yurtları mahdut ve üniversite siteleri henüz mevcut değildir. Diğer taraftan, yüksek tahsil yapmak paraya ihtiyaç gösterdiğinden, hali vakti yerinde olan ailelerin çocuklarına nasibolmaktadır. Bu bakımdan, zengin olmayan gençler hem çalışmak hem de istikballerini sağlamak üzere yüksek tahsillerini yapmak zorundadırlar.

Bugün hemen hemen dünyanın her yerinde, memur ve ücretli statüsüne dâhil bulunan personel, istediği takdirde yüksek tahsil müesseselerine serbest olarak devam edebilmektedirler. Zira; yüksek tahsil müesseselerinin bir çoğuna devam mecburiyeti olmadığı gibi bâzıları gece, bâzıları da muhaberat yolu ile öğretim yapmaktadır. Bilhassa kültür alanında ileri bir hamle yapmak isteyen milletler, türlü şartlar altında ve geçim kaygusu dolayısıyla yüksek tahsilini yapamayan gençlere üniversite kapılarını açmış bulunmaktadır.

Halbuki, memleketimizde imkânsızlık dolayısıyla yüksek tahsilini yapamamış ve sırf mesai dışı saatlerde veya gece okumak veya devam etmek arzu eden bir hayli memur veya hizmetli mevcudolduğu halde 4007 ve 4214 sayılı kanunlar gereğince bu hak kendilerine verilmemektedir. Bu hak kendisine verildiği takdirde dairesindeki işlerini ihmal edecek memur çıkabilir; fakat buna mâni olunabilir. Zira; memurun yapmakla mükellef olduğu hususlar çeşitli kanun ve talimatnamelerle tesbit edilmiştir. Vazifesini yapmayan memur mer'î mevzuat muvacehesinde tecziye edilir. Memurun Kanununun 51 nci maddesi, memuru günün 8 saatinde çalışmaya mecbur etmektedir. Bunun dışında; cemiyete yararlı olmak gayesiyle çalışmak ve kendisini yetiştirmek isteyen kimseye bu imkânı vermemek tamamen haksız ve gayriinsani bir tasarruf olur. Bu kanunlar yürürlükten kaldırıldığı takdirde; hayatını çalışmak suretiyle kazanmak zorunda kalan memur veya fakir aile çocuğu boş vakitlerinden ve geçeden faydalanmak suretiyle tahsilini ikmal edebilecektir.

Diğer taraftan, 4007 ve 4214 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırıldığı takdirde; ordu mensupları vazifelerini eksiksiz olarak ifa etmekle beraber vazife haricindeki zamanlarını faydalı bir gayeye tahsis edebilmeleri halinde, iktisabedecekleri bilgilerle meslekî sahadaki hizmetlerinde daha verimli olacakları gibi ordudan ayrılmaları halinde de kendilerinin yeni bir hayata kolaylıkla intibak edebilmelerine imkân bahşedilmiş olacaktır.

Sosyal İşler Komisyonu raporu

T. C.

Millî Birlik Komitesi
Sosyal İşler Komisyonu

Esas No: 2/105

Karar No: 54

23 . 11 . 1960

M. B. K. Başkanlığına

«Eğitimde eşitlik hakkı» prensibine göre demokratik bir bünye içinde bütün vatandaşlara gayret ve kabiliyetlerine göre hayatlarının her safhasında öğrenim kapılarının açık bulundurulması şarttır. Devlet hizmetinde vazife alan memur ve hizmetlilerin de bu haktan faydalanmaları tabiidir. Bu itibarla Sayın Muzaffer Yurdakuler'in, 4007 ve 4214 sayılı kanunların yürürlükten kaldırılması hakkındaki teklifi uygun görülmüştür.

Ancak: Bu haktan faydalanacak olan memur ve hizmetlilerin vazife ve hizmetlerini hiçbir suretle aksatmamaları da gerektir. Memur ve hizmetliler öğrenime devamı bir vazife değil ancak kendilerine verilen bir hak ve imkân olduğunu göz önünde bulundurmalıdırlar. Tatbikatta hem memur ve hizmetlilerin gereği gibi bu haktan faydalanmalarını mümkün kılmak, hem de hizmetleri aksatmamak için bilhassa memurların en çok devam etmek istedikleri fakülte veya yüksek okullarda akşam kısımlarının açılması sağlanmalıdır. Bugün İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi ile Yıldız Teknik Okulunun açtıkları akşam kısımları hariç bu yolda diğer fakülte ve yüksek okullarda bir faaliyet mevcut değildir. Bundan başka bu akşam kısımları bugün olduğu gibi yalnız kış dönemlerinde ve büyük merkezlerde açıldığı takdirde taşralarda ve köylerde en fazla mahrumiyet içinde çalışan Devlet memurları bu haktan faydalanamamaktadır. Ve pek çoğu bu sebeple büyük merkezlere nakillerini istemektedirler. Bilhassa bu durumda olan memurları korumak, bu haktan faydalanmalarını sağlamak için fakülte ve yüksek okullarda yaz ve muhabere kursları açmalı pratik faaliyetler ve laboratuvar çalışmalarını gerektirmiyen branşlarda bu gibiler hakkında devam mecburiyeti konulmamalıdır.

Bu suretle tahsil imkânları verildiği ve gereği gibi kolaylaştırıldığı takdirde bu tedbirlerin memur seviyesinin yükseltilmesinde memurların işbaşında olgunlaştırılmasında önemli tesirler görüleceği aşikârdır. Memur ve hizmetlilerin bu haktan faydalanmasını ve hizmetlerin aksamamasını sağlayacak bir tüzük Hükümetçe hazırlanması temenniye şayan görülmüştür.

Aynen kabul olunan teklif, Komitenin tasvibine sunulmak üzere Başkanlığa arz olunur.

Sosyal İşler Komisyonu

Başkanı

Küçük Sami

Gürsoytrak Suphi

Özgüneş Mehmet

Yıldız Ahmet

YURDAKULER MUZAFFER'İN TEKLİFİ

Memurların tahsil müesseselerinde talebe olmayacaklarına dair 4007 sayılı Kanun ile bu kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkında 4214 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Memurların tahsil müesseselerinde talebe olmayacaklarına dair 4007 sayılı Kanun ile, bu kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki 4214 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.